Journal of Paramedicine and Health

Volume 1, Issue 1, Spring & Summer 2023, Pages: 7-12.

: 10.32592/jph.1.1.7

Investigation of the Status of Professional Ethics of Professors of the University of Medical Sciences from Students' Perspective: A Systematic Review

Hosein Karimiyarandi[1], Seyed Hossein Aghamiri[2], Khalil Komlakh[3*]

[1] Assistant Professor of Orthopaedics, School of Medicine, Emam Khomeini Hospital, Ilam University of Medical sciences, Ilam, Iran
[2] Assistant Professor of Neurology, Department of Neurology, School of Medicine, Imam Hossein Hospital, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran
[3] Assistant Professor of Neurosurgery, Department of Neurosurgery, School of Medicine, Imam Hossein Hospital, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Article Info

Article type:
Review article

Article History:
Received: 24 September 2022
Revised: 04 October 2022
Accepted: 01 January 2023
Published Online: 21 March 2023

**** Corresponding author:***
Khalil Komlakh, Department of Neurosurgery, School of Medicine, Imam Hossein Hospital, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
Email:
khalil.komlakh@yahoo.com

A B S T R A C T

Background and Objective: In medical sciences, considering that both students and professors are in contact with patients, the teaching given by professors is very critical and practical at the patient's bedside. University professors are responsible for the correct transmission of scientific concepts, as well as the scientific and human models of ethical values in the workplace. For this reason, the present study aimed to determine the professional ethics of professors of the University of Medical Sciences from students' points of view using a systematic review method.

Materials and Methods: This study was a systematic review that was conducted using the reporting system of systematic review studies (PARISMA). All the articles that investigated professional ethics in the teaching of the professors of the University of Medical Sciences in Iran were reviewed. The articles were retrieved from Iranian databases, such as Iranmedex, Magiran, SID, and Irandoc, as well as international databases, including Science Direct, PubMed, ISI, Scopus, and EMBASE. Additionally, to ensure the comprehensiveness of the search, the references of the extracted articles were also studied. To extract data, the researchers used a checklist that included information about the authors' full name, the year the article was published, the city where the study was conducted, the sample size, the purpose of the study, the major of the studied students, and the main findings of the article. After extracting the data, statistical analysis was performed using a qualitative method.

Results: A total of 3,853 students were examined from 10 articles to investigate the status of professional ethics in teaching. The investigated universities were located in Tehran, Mazandaran, Jahrom, Abadan, Qom, Zabul, Yazd, and Kermanshah, which evaluated all students in various fields of study. According to the findings, the average performance score of the professors in terms of professional ethics was at a desirable level.

Conclusion: The state of professional ethics in teaching from students' point of view was average to high. For this reason, it is necessary to design a single and uniform tool to check the status of the professional ethics of professors in teaching and to hold necessary training, as well as refresher courses in this field.

Keywords: Professional ethics, Teaching, University faculty members

How to Cite this Article:

Karimiyarandi H, Aghamiri S H, Komlakh Kh. Investigation of the Status of Professional Ethics of Professors of the University of Medical Sciences from Students' Perspective: A Systematic Review. Journal of Paramedicine and Health. 2023; 1(1): 7-12. DOI: 10.32592/jph.1.1.7

[Downloaded from jph.medilam.ac.ir on 2026-11-02]

© The Author(s)

Publisher: Ilam University of Medical Sciences

مجله پیراپزشکی و سلامت

دوره ۱، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۴۰۲، صفحات: ۱۲-۷.

doi: 10.32592/jph.1.1.7

بررسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه‌های علوم‌پزشکی از دیدگاه دانشجویان: یک مطالعه مرور نظام‌مند

حسین کریمی یارندی[۱]، سید حسین آقا میری[۲]، خلیل کملاخ[۲*]

[۱] استادیار ارتوپدی، گروه ارتوپدی، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام خمینی (ره)، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

[۲] استادیار بیماری‌های مغز و اعصاب، گروه بیماری‌های مغز و اعصاب، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام حسین (ع)، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

[۳] استادیار جراحی مغز و اعصاب، گروه جراحی مغز و اعصاب، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام حسین (ع)، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

نوع مقاله: مروری

تاریخچه مقاله:

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۷/۰۲

ویرایش مقاله: ۱۴۰۱/۰۷/۱۲

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱

انتشار مقاله: ۱۴۰۲/۰۱/۰۱

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی ایلام محفوظ است.

* **نویسنده مسئول:** خلیل کملاخ،
گروه جراحی مغز و اعصاب، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام حسین (ع)، دانشگاه علوم‌پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
ایمیل:
khalil.komlakh@yahoo.com

چکیده

سابقه و هدف: در حوزه‌های علوم‌پزشکی، باتوجه‌به اینکه هم دانشجویان و هم اساتید با بیمار در ارتباط هستند، آموزش‌های داده‌شده توسط اساتید بسیار مهم و در بالین بیمار کاربردی است. به طوری که اساتید دانشگاه، مسئول انتقال صحیح مفاهیم علمی و نیز الگوی علمی و انسانی ارزش‌های اخلاقی در محیط کار هستند. مطالعه حاضر با هدف تعیین وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه علوم‌پزشکی از دیدگاه دانشجویان به روش مرور نظام‌مند انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش، یک مطالعه مرور نظام‌مند است که با سیستم گزارش‌دهی مطالعات مرور نظام‌مند (PARISMA) انجام شد. مقالاتی برای این پژوهش انتخاب شدند که وضعیت اخلاق حرفه‌ای در تدریس اساتید دانشگاه علوم‌پزشکی را در ایران بررسی کرده بودند. پایگاه‌های داخلی ایران مانند پایگاه‌های Iranmedex، Magiran، SID، Irandoc و همچنین پایگاه‌های بین‌المللی Science Direct، PubMed، ISI، اسکوپوس و EMBASE را نیز جست‌وجو کردیم. همچنین، برای اطمینان از انجام جست‌وجوی دقیق، منبعِ مقالات استخراج‌شده نیز مطالعه شدند. برای استخراج داده‌ها، پژوهشگران از سیاهه‌ای استفاده کردند که شامل اطلاعاتی همچون نام و نام‌خانوادگی، سال چاپ مقاله، شهر انجام مطالعه، حجم نمونه، هدف مطالعه، رشته دانشجویان بررسی‌شده، و یافته‌های اصلی مقاله بود. تحلیل‌های آماری نیز به روش کیفی انجام شد.

یافته‌ها: برای بررسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس، ۳۸۵۳ نفر از دانشجویان از ۱۰ مقاله بررسی شدند. دانشگاه‌های موردبررسی در شهرهای تهران، مازندران، جهرم، آبادان، قم، زابل، یزد و کرمانشاه قرار داشتند و شامل همه رشته‌های تحصیلی بودند. میانگین نمره عملکرد اساتید ازنظر اخلاق حرفه‌ای، مطلوب یا نسبتاً مطلوب بود.

نتیجه‌گیری: وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس از دیدگاه دانشجویان در حد متوسط و متوسط روبه‌بالا بود. به همین دلیل لازم است علاوه‌بر طراحی ابزار یکسان برای بررسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید در تدریس، آموزش‌ها و دوره‌های بازآموزی برگزار شود.

واژگان کلیدی: اخلاق حرفه‌ای، اعضای هیئت‌علمی دانشگاه، تدریس

استناد: کریمی یارندی، حسین؛ آقا میری، سید حسین؛ کملاخ، خلیل. بررسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه‌های علوم‌پزشکی از دیدگاه دانشجویان: یک مطالعه مرور نظام‌مند. مجله پیراپزشکی و سلامت، بهارو تابستان ۱۴۰۲؛۱(۱): ۱۲-۷.

مقدمه

اخلاق یکی از شاخه‌های علوم‌انسانی است که شامل خوب‌بودن یا بدبودن رفتار انسان می‌شود. گرایش به این اصول اخلاقی به‌طور فطری در وجود انسان‌ها قرار دارد. از ابتدا پیامبران الهی، انسان را به رشد و رویش در ابعاد گوناگون زندگی با تأکید بر ارزش‌های اخلاقی دعوت کرده‌اند (۲، ۱). منظور از اخلاق حرفه‌ای مجموعه‌ای از قواعد است که براساس آنها فرد داوطلبانه و براساس فطرتش امورات مربوط به حرفه تخصصی‌اش را انجام می‌دهد. در واقع، فرد هیچ ترسی از الزامی

[Downloaded from jph.medilam.ac.ir on 2026-11-02]

خارجی، قانونی و حقوقی ندارد و براساس ندای درونی و وجدان خویش این اصول اخلاقی را رعایت می‌کند. همچنین، اخلاق حرفه‌ای بر اصول و ارزش‌های اخلاقی در محیط حرفه‌ای ناظر است (۴، ۳).

در حوزه‌های علوم‌پزشکی، باتوجه‌به اینکه هم دانشجویان و هم اساتید با بیمار در ارتباط هستند، آموزش‌های داده‌شده توسط اساتید بسیار مهم و در بالین بیمار کاربردی است. به طوری که اساتید دانشگاه مسئول انتقال صحیح مفاهیم علمی و نیز الگوی علمی و انسانی ارزش‌های اخلاقی در محیط کار هستند. اخلاق حرفه‌ای به‌طور آشکار و پنهان بر عملکرد دانشجویان تأثیر دارد و آموزش‌های داده‌شده می‌تواند در محیط بالینی به کار رود (۶، ۵). اساتید دانشگاه علاوه‌بر آگاهی به اخلاق حرفه‌ای در تدریس، باید اخلاق حرفه‌ای را در عمل به کار برند تا دانشجویان با مشاهده آن در کلاس‌های درس و بالین بیمار بتوانند اخلاق حرفه‌ای را بیاموزند (۸، ۷).

یکی از موارد بسیار مهم، سنجش اخلاق حرفه‌ای در حیطه خاص و گروه‌های شغلی خاص است که به صورت شیوه‌های مختلف کمّی، کیفی و مشاهده‌ای توسط افراد صاحب‌نظر بررسی شده است (۱۰، ۹). یکی از این روش‌های کمّی، بررسی وضعیت رعایت اخلاق حرفه‌ای توسط افرادی است که خدمت خاصی را دریافت کرده‌اند؛ به طوری که میزان رعایت اخلاق توسط خود فرد گیرنده خدمت به‌طور مستقیم و با حفظ محرمانگی ارزیابی شود. (۱۳-۱۱).

هدف

باتوجه‌به اهمیت اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه و همچنین چون تاکنون اطلاعات و شواهد مرور نظام‌مند و کاملی در این زمینه انجام نشده، مطالعه حاضر را طراحی کردیم تا وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه علوم‌پزشکی را از دیدگاه دانشجویان به روش مرور نظام‌مند بررسی کنیم.

مواد و روش‌ها

این پژوهش یک مطالعه مرور نظام‌مند بود که با سیستم گزارش‌دهی مطالعات مرور نظام‌مند (PARISMA) انجام شده است. مقالاتی انتخاب شدند که وضعیت اخلاق حرفه‌ای در تدریس اساتید دانشگاه علوم‌پزشکی را در ایران بررسی کرده بودند.

معیارهای ورود و خروج

معیارهای ورود به مطالعه شامل در دسترس بودن فایل کامل مقالات، بررسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای در تدریس دانشگاه‌های علوم‌پزشکی، چاپ مقاله به زبان فارسی یا انگلیسی، و بررسی دیدگاه دانشجویان بود. معیارهای خروج از مطالعه نیز عبارت بودند از مقالات مرور نظام‌مند، گزارش‌های موردی، مداخله‌ای، چاپ‌شده در کنگره‌ها و مقالات کیفی.

روش جست‌وجو و استخرج داده‌ها

جست‌وجو را در پایگاه‌های داخلی کشور ایران مانند پایگاه‌های Iranmedex، Magiran، SID، Irandoc و همچنین پایگاه‌های بین‌المللی همچون Science Direct، PubMed، ISI، اسکوپوس، و EMBASE انجام دادیم. همچنین برای اطمینان از جست‌وجوی دقیق، منبع مقالات استخراج‌شده نیز مطالعه شدند.

نویسندگان پایگاه اسکولار را نیز جست‌وجو کردند. برای جست‌وجو از معادل فارسی و انگلیسی کلیدواژه‌های اخلاق حرفه‌ای، اساتید، اعضای هیئت‌علمی، اخلاق در تدریس، اخلاق بالینی، اخلاق در آموزش بالینی، تدریس، دانشگاه‌های علوم‌پزشکی، دانشجویان استفاده کردیم.

جست‌وجو را دو نفر انجام دادند که مسلط بر مقالات مرور نظام‌مند بودند و علاوه‌بر تسلط بر نحوه جست‌وجو، عضو هیئت‌علمی و آشنا با اخلاق حرفه‌ای در تدریس بودند. اگر به هر دلیلی میان نتایج جست‌وجو یا داده‌های استخراج‌شده مغایرتی وجود داشت، نفر سوم جست‌وجو می‌کرد و نتیجه‌گیری نهایی طی جلسه‌ای با حضور هر ۳ عضو تیم پژوهش انجام می‌شد.

برای استخراج داده‌ها، پژوهشگران از سیاهه‌ای استفاده کردند که شامل اطلاعاتی همچون نام و نام خانوادگی، سال چاپ مقاله، شهر انجام مطالعه، حجم نمونه، هدف مطالعه، رشته دانشجویان بررسی‌شده، و یافته‌های اصلی مقاله بود. تحلیل‌های آماری نیز به روش کیفی انجام شد.

یافته‌ها

در جست‌وجوی اولیه ۴۳۲ مقاله استخراج شد؛ در بررسی اولیه مقالات ۲۳۰ مقاله حذف و ۲۰۲ مقاله وارد مرحله بعد شدند. پس از بررسی دقیق‌تر و حذف مقالات مشابه و تعیین تکلیف مقالات طبق معیارهای ورود به مقاله، ۱۰ مقاله به مرحله مرور نظام‌مند راه یافتند.

برای بررسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس، ۳۸۵۳ دانشجو از ۱۰ مقاله بررسی شدند. دانشگاه‌های موردبررسی در شهرهای تهران، مازندران، جهرم، آبادان، قم، زابل، یزد و کرمانشاه بودند و شامل همه رشته‌های تحصیلی می‌شدند. میانگین نمره عملکرد اساتید ازنظر اخلاق حرفه‌ای، مطلوب یا نسبتاً مطلوب بود.

[Downloaded from jph.medilam.ac.ir on 2026-11-02]

جدول ۱. مشخصات مقالات واردشده به مرحله مرور نظام‌مند

_	نام‌خانوادگی نویسنده	سال چاپ	شهر	تعداد	هدف	دانشجویان موردپژوهش	نتایج
۱	ولی‌پور و همکاران (۱۴)	۱۳۹۹	مازندران	۱۱۸	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای استاد	پزشکی و داروسازی	میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای از دیدگاه دانشجویان ۳/۵۹ بود که در سطح متوسط یا نسبتاً مطلوب بود. میانگین ویژگی‌های شخصیتی ۳/۶۸، در بُعد اِشراف بر محتوا ۳/۵۳، تسلط بر روش‌های تدریس ۳/۴۹، شناخت یادگیرنده ۳/۳۵، ارزشیابی استاندارد ۳/۴۹، و رعایت قوانین ۳/۵۷ بود.
۲	نجفی و همکاران (۱۵)	۱۳۹۵	تهران	۹۰	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس	پزشکی	همه ابعاد اخلاق حرفه‌ای بالاتر از سطح متوسط ارزیابی شدند. در بُعد شخصیتی میانگین نمره ۳/۴۰، اِشراف بر محتوا ۳/۳۹، تسلط بر روش‌های تدریس ۳/۳۳، ارزشیابی استاندارد ۳/۴۲، شناخت وجوه مختلف یادگیرنده ۳/۰۴ و در بُعد رعایت قوانین آموزشی ۳/۶۳ بود.
۳	مصلی‌نژاد و همکاران (۱۶)	۱۳۹۹	جهرم	۱۰۰	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس	رشته‌های مختلف	درباره اخلاق حرفه‌ای، میانگین منزلت درس ۰/۰۷، در بُعد علاقه و محبت واقعی با میانگین ۳/۰۴ بود که بُعد اخلاق حرفه‌ای مدرس نسبت به خود بیشترین میانگین را داشت.
۴	مرادی و همکاران (۱۷)	۱۳۹۹	تهران	۹۷۴	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس	رشته‌های مختلف	میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای مدرسین حوزه بالین ۱۸۹/۸۶ بود و میان اخلاق حرفه‌ای و کیفیت تدریس اساتید ارتباط معنی‌داری وجود داشت.
۵	محمدموسایی و همکاران (۱۸)	۱۴۰۰	آبادان	۱۲۵	اخلاق حرفه‌ای مدرسین در تدریس بالینی	پرستاری و اتاق‌عمل	میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای مدرسین حوزه بالین ۵۳/۳۷ و وضعیتی مطلوب داشت.
۶	سبحانی‌نژاد و همکاران (۱۹)	۱۳۹۳	قم	۱۶۰۰	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس	همه دانشجویان	میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای تدریس از دیدگاه دانشجویان ۳/۵۴ و همچنین میانگین نمره مؤلفه‌های شخصیتی ۳/۷۱، اشراف بر محتوا ۳/۱، ارزشیابی استاندارد ۳/۵۲، تسلط بر روش‌های تدریس ۳/۳۶ و رعایت قوانین آموزشی ۳/۶۴ بود.
۷	جنگی‌زهی و همکاران (۲۰)	۱۳۹۸	زابل	۲۰۵	اخلاق حرفه‌ای مدرسین در تدریس بالینی	رشته‌های مختلف	میانگین نمره کلی اخلاق حرفه‌ای ۶۲/۴درصد بوده و از دیدگاه دانشجویان مؤلفه‌های مسئولیت‌پذیری ۶۲/۴درصد، احترام به دیگران ۵۳/۲درصد، صداقت ۶۱/۵درصد، عدالت ۵۴/۱درصد، فداکاری ۵۴/۱درصد، همدردی ۵۶/۶درصد، برتری‌جویی ۵۸/۵درصد و رعایت هنجارها ۶۲/۹درصد بوده که نشان‌دهنده پایین‌بودن نمره اخلاق حرفه‌ای در بسیاری از حیطه‌هاست.
۸	خیرخواه و همکاران (۲۱)	۱۳۹۵	یزد	۹۷	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس	مامایی	میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای اساتید ۸۲/۶۱ بود و با بیشترین نمره اخلاق حرفه‌ای اساتید، نمره خودکارآمدی دانشجویان افزایش پیدا کرده بود.
۹	صفری و همکاران (۲۲)	۲۰۱۸	کرمانشاه	۲۶۰	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس	رشته‌های مختلف	مطابق با یافته‌ها، نمره میانگین شخصیتی ۳/۷۴، تسلط بر محتوا ۳/۴۸، تسلط بر تدریس ۳/۶۴، و تسلط بر قوانین و مقررات آموزشی ۴/۴۱ بود.
۱۰	صادقی و همکاران (۲۳)	۲۰۲۱	مازندران	۲۸۴	ارزیابی اخلاق حرفه‌ای تدریس	رشته‌های مختلف	میانگین نمره اخلاق حرفه‌ای اساتید از دیدگاه دانشجویان (۰/۵۹)۴/۲۹ بود که در بُعد ویژگی‌های شخصیتی (۰/۶۴)۳/۸۰، تسلط بر محتوا (۰/۷۳)۳/۷۲، تسلط بر فنون تدریس (۰/۷۵)۳/۷۵، شناخت یادگیرنده (۰/۸۰)۳/۵۶، ارزیابی استاندارد (۰/۷۹)۳/۶۴، و رعایت قوانین (۰/۷۹)۳/۶۴ بود.

[Downloaded from jph.medilam.ac.ir on 2026-11-02]

بحث

مطالعه حاضر انجام شد تا وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه علوم‌پزشکی را از دیدگاه دانشجویان به روش مرور نظام‌مند بررسی کند. مطابق با یافته‌ها، میانگین نمره عملکرد اساتید ازنظر اخلاق حرفه‌ای در حوزه مطلوب یا نسبتاً مطلوب قرار داشت. در بیشترِ مقالاتی که بررسی شد، پرسش‌نامه‌ها شامل سؤالاتی درباره اِشراف بر محتوا، ویژگی‌های شخصیتی، رعایت قوانین و مقررات آموزشی، ارزشیابی استاندراد، تسلط بر شیوه‌های تدریس و شناخت ابعاد مختلف یادگیرنده بود. در مطالعه مرور نظام‌مند غلام‌پور و همکاران که با هدف بررسی مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای معلمان انجام شده بود، مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای در ۴ بُعد (فردی، سازمانی، اجتماعی، یاددهی و یادگیری) و ۱۴ عامل طبقه‌بندی شدند. طبقه‌های استخراج‌شده در بُعد فردی شامل مهارت‌های ادراکی، شخصیتی، تعهد دینی و آراستگی ظاهری، در بُعد فرآیند یاددهی و یادگیری شامل رعایت قوانین آموزشی، تدریس، محتوا، ارزشیابی و پژوهش و در بُعد اجتماعی شامل مناسبت‌های اجتماعی و ارزش‌های اجتماعی بود (۲۴).

نتیجه‌گیری

وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس از دیدگاه دانشجویان در حد متوسط و متوسط روبه‌بالا بود. لازم است علاوه‌بر طراحی ابزار واحد و یکسان برای بررسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید در تدریس، آموزش‌ها و دوره‌های بازآموزی در این زمینه برگزار شوند.

تشکر و قدردانی

از نویسندگان مقالات وارد شده به مرور سیستماتیک تقدیر و تشکر می گردد.

تضاد منافع

هیچ‌گونه تعارض منافعی میان نویسندگان این مقاله وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

تمامی موارد رعایت اخلاق در نشر رعایت گردید.

سهم نویسندگان

هر ۳ نویسنده در نمامی مراحل مقاله از جمله طراحی تا چاپ همکاری داشته اند.

حمایت مالی

برای انجام این پژوهش هیچ حمایت مالی انجام نشده است.

REFERENCES

1. Karampourian A, Imani B, Torkzaban P. The attitude of faculty members towards professional ethics at Hamadan University School of Dentistry. *J Res Dent Sci*. 2013;**10**(1): 43-51.
2. Rafiee Z, Bibak A, Hosseini S, Azodi F, Jahanpour F. Professional ethics in nursing practice from the perspective of the patients hospitalized in teaching hospitals of Bushehr during 2015. *J Med Ethics Hist Med*. 2016;**9**(2):80-9.
3. Amiri A, Hemmati M, Mobini M. Professional ethics: A necessity for organization. *Moral Know*. 2010;**1**(4):137-59.
4. Maarefi F, Ashk Torab T, Abaszadeh A, Alavi Majd M, Eslami Akbar R. Compliance of nursing codes of professional ethics in domain of clinical services in Patients Perspective. *J Educ Ethics Nurs.* 2014;**3**(1):27-33.
5. Jonsen AR, Siegler M, Winslade WJ. Clinical ethics: a practical approach to ethical decisions in clinical medicine. United States: McGraw-Hill Education / Medical; 2010.
6. Torda A. CLASSIE teaching–using virtual reality to incorporate medical ethics into clinical decision making. *BMC Med Educ.* 2020;**20**(1):1-8. doi: 10.1186/s12909-020-02217-y.
7. Peters RS. Ethics and education (routledge revivals). New York: Routledge; 2015.
8. Copeland D. Liberal arts and ethics education in nursing: A national survey. *J Prof Nurs*. 2022;**42**:73-88. doi: 10.1016/j.profnurs.2022.06.007 [PubMed: 36150881].
9. Keshmiri F, Hoseinpour A. Assessment of the effect of interprofessional professionalism training on the surgical team members' perception of the ethical climate. *Res Sq*. 2021;1-13. doi: 10.21203/rs.3.rs-842059/v1.
10. Edalatkhah H, Sadeghieh S, Azadkhani M, Karimollahi M. Knowledge and performance of professional ethics among the clinical professors. *Med Ethics J*. 2020;**14**(45):1-13. doi: 10.22037/mej.v14i45.26161.
11. Zare S, Faghihi SA, Seif S, Hayat AA. Designing a Valid and Reliable Questionnaire for Evaluation of Professional Ethics of Midwives by Parturients. *Shiraz E-Med J*. 2022;**23**(1):1-7. doi: 10.5812/semj.99707.
12. Batoteh M, Amiri A, Desineh M, Khodadadi D. Evaluation of professional ethics education from a scientific perspective. *Int Political Sociol.* 2021;**3**(4):2274-87. doi: 10.30510/psi.2022.349468.3651.
13. Ebrahimi S, Alinejad N. The impact of ethics workshop on the ethical knowledge and competency of fourth years medical students of Shiraz University of Medical Sciences. *J Med Ethics Hist Med.* 2017;**10**(1):55-66.
14. Valipour Khajehghyasi R, Sadeghimahalli F, Mohammadi M, Shafia S. Evaluation of teaching professional ethics of professor from the viewpoint of medical and pharmacy students of Mazandaran University of Medical Sciences. *Med Educ Dev*. 2021;**15**(4):224-33. doi: 10.18502/jmed.v15i4.5899.
15. Najafi H, Maleki H. An Assessment of Faculty Members\'professional ethics from students\'viewpoint in medical school of Shahed University. *Med Educ Dev*. 2016;**9**(21):93-102.
16. Mosalanejad L, Tafvisi M, Moradian M. The explanation of ethics in teaching indicators in medical sciences: a mixed study. *J Educ Ethics Nurs.* 2021;**9**(3):86-94. doi: 10.52547/ethicnurs.9.3.4.86.
17. Moradi Doliskani M, Mohammadi Mehr M. The relationship between professional ethics and teaching quality among faculty members of medicine sciences Aja University. *Educ Strategy Med Sci*. 2020;**13**(3):143-50.
18. MohammadMousaei F, Abbasi H, Fakharzadeh L, Mohammad Zadeh R, Mahdavi N, Mohsenpour M. Surveying the professional ethics in clinical teaching of professors from the viewpoint of students of Abadan University of Medical Sciences in 2020. *J Med Ethics.* 2021;**15**(46):1-11. doi: 10.22037/mej.v15i46.36368.
19. Sobhani Nejad M, Najafi H, Jafari Harandi R, Farmahini Farahani M. Teaching professional ethics components from the viewpoint of students Qom University of Medical Sciences. *Educ Strategy Med Sci.* 2015;**7**(6):399-403.

[Downloaded from jph.medilam.ac.ir on 2026-11-02]

20. Jangizahi M, Sanjarani F, Haghighi M, Shahraki Mojahed L, Bagheri S. study of professional ethics in clinical training of teachers and students of Zabol University of Medical Sciences. *JZMS*. 2019;**2**(2):88-94.
21. Kheirkhah M, Soltani Arabshahi K, Meshkat Z. Relationship between teachers professional ethics and midwifery students' self-efficacy in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, 2015. *Med Educ Dev*. 2016;**11**(2):161-73.
22. Safari Y, Yoosefpour N. Dataset for assessing the professional ethics of teaching by medical teachers from the perspective of students in Kermanshah University of Medical Sciences, Iran (2017). *Data Brief*. 2018;**20**:1955-9. doi: 10.1016/j.dib.2018.09.060. [PubMed: 30294649].
23. Sadeghimahalli F, Valipour Khajehghyasi R, Akbari Farmad S. Professional ethics in teaching from the perspectives of professors and graduate students of Mazandaran University of Medical Sciences: A comparative study. *Stride Dev Med Educ*. 2021;**18**(1):1-6. doi: 10.22062/sdme.2021.195301.1035.
24. Gholampour M, Pourshafei H, Farasatkhah M, Ayati M. Components of teachers' professional ethics: A systematic review based on Wright's model. *J Curric Stud*. 2020;**15**(58):145-74.

[Downloaded from jph.medilam.ac.ir on 2026-11-02]